

Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjacki li zba 617.
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Numer kosztuje 6 centów.
Rękopisów Redakcja nie wraça.
Telefon Redakcji 171.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewyłączając niedziel i świąt o 8. rano.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie!

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjacki, li zba 617, w domu p. Kisełki: we Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler (Otto Haas) M. Dukas; H. Sobalek; A. Oppell; Rudolf Mosse; W. Berlin; Frankfurt: Haasenstein & Vogler i G. L. Daub; w Hamburgu: Karoly et Liehmann; w Warszawie: Kerschmann & Frensdorfer; W. Faryu; C. Adam; Rue des saints Peres 51 1/2

Wakacje królewskie.

Lwów 9. lipca.

Przyznajemy otwarcie, że nie byliśmy nigdy świadkami egzaminów, składanych od czasu do czasu, przez rozmaite królestwa i ksiązkę. Dowiadujemy się o nich z raportów urzędowych — ogłaszanych regularnie w dziennikach oficjalnych. Żadne z nich jeszcze przy egzaminie nie „padło” — wszystkie odpowiadają na zadane sobie przez członków komisji egzaminacyjnej pytania dobrze i bardzo dobrze. Młody władca Serbji, król Aleksander — powiększył przed kilku dniami liczbę szczęśliwców, którzy z dobrym skutkiem zdali roczny egzamin szkolny. Winaujemy mu sukcesu i życzymy wesołych wakacji. O egzaminie królewskim nie wiele już mamy do powiedzenia, albowiem nie naszą rzeczą zbadać postępy naukowe młodego wyrostka, który niespodzianie był smutnosy włożony na skroń koronę, nie mając naturalnie o tam wyobrażenia, ile z tą blizszą osobą łączy się ciężarów i odpowiedzialności. Natomiast więcej nas w tej chwili interesują wakacje królewskie.

Król Aleksander jest małoletni i nie posiada jeszcze — w znaczeniu jurydycznym — własnej woli. O jego czynach, nie tylko państwowych, ale nawet prywatnych, decyduje rejecja. Powiada ona już postanowienie co do sposobu, w jaki młody Aleksander ma w tym roku spędzić ferie letnie i te właśnie postanowienia sąmąją w wysokim stopniu opinie polityczną w Europie. Król Aleksander pojedzie niebawem pod opieką pierwszego rejeanta Risticza i w towarzysztwie kilku innych dygnitarzy, w gronie których znajdzie się także poseł rosyjski w Belgradzie pan Periani, do Petersburga, by się tam przedstawił carowi Aleksandrowi III. Kto choćby tylko powierzył sobie zajmując politykę, komu w pamięci jest historia ostatnich kilku lat, o ile ona się odnosi do rozwoju wypadków na półwyspie bałkańskim, ten potrafi z łatwością ocenić doniosłość tej wizyty reprezentacyjnej króla Aleksandra...

Wiadomo, że za czasów Milana, Serbja srode była znienawidzona nad Nową — z tej prostej przyczyny, iż nie chciała ona wtedy być satrapią rosyjską, że chciała być królestwem istonnie samodzielnym i że w tych usiłowniach dosnawała zwycięskiego poparcia ze strony Anstro-Węgier. Ze Rosją takie nieprzyjazne w obec Serbji zajmowała stanowisko, temu dźwiżyć się nie można. Przyczyniła się ona wprawdzie do uwolnienia chrześcijańskich państw bałkańskich z pod jarzma tureckiego, ale chyba nie w tym celu, aby się stały na prawdę wolnymi, samodzielnymi. Dyplomacja rosyjska miała wytknięty cel zupełnie inny. Wywabiając ludy słowiańskie na Bałkanie z pod zależności od Turcji, chciała je Rosja przykuć do siebie, uczynić je zawiłomi i zależnemi od Petersburga. Tylko te państewka bałkańskie mogły liczyć na przyjaźń carską i na względy dyplomacji rosyjskiej, które bez szemrania godziły się na taką zmianę, które w Rosji widziały wybacząc i okazywały za to wdzięczność. Skoro jednak w tej wdzięczności, pojmowanej w sposób moskiewski, choćby tylko na chwilę ustały i okazały chęć do życia samodzielnego i do wyrzeczenia się protekcji rosyjskiej — dotychczasowa ayczliwość zamieniała się wnet w otwartą nieprzyjaźń. To było w Serbji za czasów Milana, to samo powtórza się dzisiaj w Bułgarii, która ongi była pieszczonem dzieckiem dyplomacji nadnadrzeńskiej.

Tymczasem w Serbji radykalne w latach ostatnich saski zmiany. Milan po wielu awanturach i skandalach ustąpił i oddał koronę młodemu Aleksandrowi, ustanawiając dlań rejeję, na której ośle stała Risticz. To jedno naswiako starszy w zupełności na scharakteryzowanie stanu rzeczy, jaki odtał zapanował w Serbji. Osoba Milana nigdy tam sympatyczną nie była, to też nie mogła zainaugurowana przezeń polityka stać

się popularną. Walczono przeciw jego osobie, a zarazem także przeciw jego przyjaźni z Anstro-Węgrami — tak, że jeszcze za jego rządów stronnictwo postępowe, które popierało jego politykę, zupełnie przy wyborach do skupczyny poniosło klęskę. Do steru przyszło stronnictwo radykalne wraz ze stronnictwem liberalnem, które w sprawie polityki zewnętrznej, zupełnie były ze sobą w zgodzie, co do uczuć swych wobec Rosji. Klęska stronnictwa postępowego była jednym z głównych powodów abdykacji milanowskiej i już wówczas wiadano, że polityka zewnętrzną Serbji nowymi odtąd pójdzie torami. Przewoży w słowach Risticz, zapewnia wprawdzie, że nowy rząd nie myśli wcale wrogo występować przeciw Austrii, że chce on owszem pielęgnować dotychczasową przyjaźń, dla każdego jednak obnażonemonego z rzeczą, przeszłość jego była gwarancją przewrotu. Fakt niebawem potwierdził owe obawy. Serbja jest dzisiaj w szczególnych fałskach Rosji, która niesforne dotychczas dziecko napowrót przyjęła pod swoją opiekę. Jawnym i głośnym wobec świata dowodem tej zmiany, jaka się dokonała w stosunkowo dość krótkim czasie, ma być wizyta króla Aleksandra. Dla zamanifestowania doniosłości tych pierwszych odwiedzin młodego władcy, postanowiono zgotować mu wspaniałe przyjęcie, które będzie zewnętrzny objawem uczuć, żywionych przez Rosję dla Serbji. Car w otoczeniu całej rodziny i wspaniałej świty oczekiwają będzie przybycia młodego gościa, który zapewne nie ma wyobrażenia o tem, jakie znaczenie polityczne ma pierwsza jego wycieczka wakacyjna, podjęta po szczęśliwie złożonym egzaminie.

Język polski w urzędzie.

Znowu mamy ponuczający przykład, jak bądź co bądź chwytliwe i niepewne są nasze zdobycze językowe w szkole i urzędzie, oparte swego czasu na rozporządzeniach administracyjnych, a nie ugruntowane w sposób ustawodawczy. Oto p. minister sprawi-dliwości wydał ostatnimi czasy do prezydium lwowskiego wyższego sądu kraj. reskrypt, w którym poleca, aby to prezydium poczyniło wschodnio-galicyskie sądy w tym kierunku, iż przy wpisach do ksiąg gruntowych i przy wydawaniu rezolucji w sprawach tabularnych, kwestja językowa nie ma być wcale uważaną za kwestję wewnętrzną służby i że dotyczące podania partji odtał nie tylko po polsku, ale w ogóle w tym języku, w jakim zostały wystylizowane — a zatem po polsku, po rusku i po niemiecku — mają być zatwierdzone, a tak samo dźwiżyć się winno i z wpisami do ksiąg gruntowych.

To największe rozporządzenie hr. Schönborna czyni tedy zupełnie wyraźny wyłom w obowiązującej dotychczas w kraju naszym zasadzie o języku polskim, jako urzędowym i bogdajby nie było pierwszą cogą, wyjętą — o ironjo! — właśnie przez ministra z gabinetu, istniejącego od lat 12 dzięki stałemu poparciu przez Koło polskie — z tak mozolnie wzniesionego gmachu ukrajowienia naszych urzędów pod względem językowym. Gdybyż w tym reskrypcie była mowa tylko o języku polskim i ruskim, to możnaby spierać się z ministrem o naruszenie zasady, usankcjonowanej wola monarchy i przeszło dwudziestolletnią praktyką. Zkądże jednak wziął się tam i język niemiecki? Przecież żywił niemiecki, Bogu dzięki, posiada a nas co najwyżej znaczenie egzotyczne i dla kilku albo kilkunastu tysięcy kolonistów w niemieckich, nie powinno być to stanowić wyjątku od obowiązującej reguły! Z równem bowiem prawem mogli żydzi chasydy żądać wpisów do tabuli i rezolucji tabularnych hebrajskich, Ormianie ortodoksi — ormiańskich itd. Co by też powiedział na ten reskrypt szp. Agenor Gołuchowski, gdyby wstał z grobu i popatrzył, w jaki

sposób minister gabinetu, „sprzyjającego krajowi,” interpretuje dziś rozporządzenia cesarskie. wydatne w swoim czasie dla naszego kraju, a za które od lat 20 poczynaliśmy się do gorącej wdzięczności — i przy każdej okazji uczuciu temu głośny dajemy wyraz — dla sprawiedliwej i w łaskach swych hojnej dla nas korony? Wierzymy też głęboko, że reskrypt rzezonny bynajmniej nie licuje z intencjami monarchem i że poprostu polega on na błędnem rozumieniu nie tylko ducha i motywów owych rozporządzeń cesarskich z przed lat 20, ale przedewszystkiem na zupełnej niesnajomości stosunków w kraju naszym.

Sądymy w końcu, że przekonania powyższe wyjmujemy z ust posłów naszych we Wiedniu, i że ci w czasie niedalekich rozpraw nad etałem hr. Schönborna, w sposób stanowczy zażądają odtał wytumaczenia: 1° co skłoniło go do wydania w mowie będącego reskryptu; 2° na jakiej podstawie każe on sądom naszym referować, a tabulom wpisywać do ksiąg polniemieckie?

Wprawdzie zgodnie z intencją mowy tronowej delegacja nasza, jak ognia, strzegła się do tej pory wszelkiego dotknięcia w izbie spraw natury politycznej, w tym atoli wypadku należały czynić wyjątek — zwłaszcza gdy sam członek rady koronnej formalnie smusza Polaków do opuszczenia neutralnego terenu obrad rzeczowych w radzie państwa.

Dola prasy polskiej w Warszawie.

Now. Rejor. omawiając karę, jaką rząd carski nałożył na Kur. Pozn. i omówiwszy haniebny system cenzuralny w Królestwie, tak pisze dalej:

„W ten sposób z publicystyki polskiej stara się carat wytworzyć wygodne i najmniej przez ogół podejrzane narzędzie do swoich celów. Zamiast oświecać, bałamuć się czytelnika jednostrojnem przedstawieniem rzeczy, bo daje się mu obraz fałszywych faktów i stanu społecznego, pozbawiony cech najbardziej charakterystycznych; zamiast pobudzać społeczeństwo do zastanawiania się nad sobą i zachęcać je do samodzielnego badań istniejących stosunków, do pracy nad swem umoralnieniem i podniesieniem, zmusza się je do zajmowania się brukowemi fraszkami lub eterycznej natury kwestjami, które w pełni mają próżnię duchową, dostarczając przedmiotu do zajęcia się czemś w ogólności.

Prasa polska pod zaborem rosyjskim czuje, jaką jej rząd wyznacza rolę, — wyłamuje się i pasuje, lecz ostatecznie ulegać musi fizycznej przemocy — a kończy się na tem, że nadaje całemu sposobowi myślenia czytelników kierunku fałszywy, bo nie wiedzący do kryteriów poważnych i narodowych, lecz zniechęlający ich na wpływy obce i niebezpieczne. Jeśli tak pójdzie dalej, to prasa polska, cenzurowana przez rząd rosyjski, ułatwi tylko niwelację pracę panurszczyną, a zobowiązań i zdźwiałe społeczeństwo polskie odda do dalszej dyspozycji caratowi.

I cała ta robota odbywa się przed poważnym areopagiem Europy, — wobec cywilizowanego świata, hołdującego niby to szczytnym ideałom swobody obywatelskiej, równouprawnienia, liberalizmu!

Znowu, jak tyle razy przedtem w chwilach przejęć ciężkich, zostajemy sami, ograniczeni na własne siły, wystawieni na szalone próby wytrzymałości. W tej wrodzonej sile odporności zrywów polskiego jedyna nadzieja, że społeczeństwo polskie pod zaborem rosyjskim nie ugnie karku, że szukać będzie strawy duchowej po silnej i zdrowej, że z zapasów tych wyjdzie s niedozarganem poczuciem moralności i narodowej dumy.”

„Testament Windhorsta i koniec p. Gosslera.”

Pod tym nagłówkiem zamieszcza Germania szereg zapowiedzianych artykułów o pruskiej ustawie szkolnej, który podajemy tutaj w pobieżnym streszczeniu tylko, ponieważ nie zawiera on zasadniczo ważnych dla braci naszej w Poznańskim momentów.

Minister Gossler — pisze tedy organ katolików niemieckich — którego nazwę nosi nieszczęsny projekt szkolny, broń go wszelkimi środkami całej swej wymowy; popierały go stronnictwa większości z większą lub mniejszą skwapliwością. Któż byłby pomyślał, że ten minister ustąpi, zanim ukończa się obrady w komisji? Wśród tych okoliczności ukazuje się ustąpienie p. Gosslera i nominacja hr. Zedlitz, jako wypadku najwyższego wewnętrznego politycznego znaczenia. Nowy minister oświadczył, że przy układaniu projektu służby mu będą rezultaty obrad nad Gosslerowskim projektem sa podstawe, że atoli w wielu, nawet ważnych punktach wręcz odmiennego jest zapatrywania. Germania wita oświadczenie to z wyrazem najwyższego zadowolenia, ciesząc się, iż p. Zedlitz nie zdradza o choty do przesadzenia dalej nioi, namotanej przez Bismarka i Falka, jak to czynił Gossler. Po tam oświadczeniu nowego ministra, nabierają obrady komisyjne aktualniejszego znaczenia. Dzięki decyzji monarchy i radzie jego ministrów, można teraz powiedzieć, że walka kulturalna skończyła się. Sam przecież nowy minister oświadczył w swej mowie programowej, że nigdy nie przyłoży ręki do walki kulturalnej w dziedzinie szkoły. Ktokolwiek znajduje się na pozytywno wierzącym, chrześcijańskim stanowisku, katolik, czy protestant, pozna w tych słowach ministra, który tylko wtenczas gotów jest do walki, gdy chodzi o to, aby wystąpić przeciwko szarżerze się niewierze i podkopaniu porządku społecznego i państwowego.

S. p. dr. Windhorst krótko przed śmiercią wyraził gorące życzenie, aby Germania rozprawy komisji dla nowej ustawy szkolnej podała i objaśniła dokładnie, aniżeli to się dzieje i dźwiżyć może w parlamentarnych referatach komisyjnych. On to powiedział o projekcie szkolnym, że tenże jest najważniejszym z wszystkich projektów nie tylko w tej sesji, ale z projektów przedkładanych sejmowi od lat wielu. Jak bardzo poważnie zmarły przywódcą centrum na tę sprawę się zapatrywał, świadczy to, iż temu zadaniu poświęcił nawet zdrowie i życie swoje, i że poległ, jak bohater wśród walki za dobrą sprawę. Pomimo uciążliwej i natężonej pracy w sejmie i parlamencie, na posiedzeniach stronnictwa itd. był on zawsze pierwszym na zebraniach komisji i opuszczał je ostatni. Na prośby przyjaciół, aby się ochraniał, odpowiadał kategorięcznie „To nie idzie”, a kiedy dnia 18. lutego jeden z członków stronnictwa i komisji oświadczył mu, że się czuje chorym i będzie musiał opuścić następnę posiedzenie, odezwał się Windhorst do niego: „Musisz przyjść; wszyscy moi współtowarzysze broni muszą się stawić. Znajdujemy się wśród walki. Ja sam czuję się snużony na śmierć, lecz przyjdzie i walczyć będę, dopóki nie będzie po mnie. Musimy walczyć wszyscy, choćbyśmy mieli polezc wszystkie.” Dnia tego na wieczornem posiedzeniu komisji stawił się punktualnie, jak też był jeszcze na ostatnich dwóch posiedzeniach 25. i 27. lutego.

Dla tych wszystkich, kończy ów artykuł, którzy w tej walce o szkołę walczyli przy boku Windhorsta, będzie myśl, iż w tej walce byli jego najbliższymi towarzyszami, niewygasłym, podziw i żałosc budzącym wspomnieniem. Jego słowa, że prawda, wolność i prawo, opierające się na podstawach chrześcijańskiej wiary nie mogą zostać stłumione ani przemocą, ani wie-

kszością żadną na czas długi. słowa, które sprawdziły się tak świetnie na końcu t. zw. walki kulturalnej, będą brzmiały dalej i tym wszystkim, co postępowali i postępować będą z hasłem: „za prawdę, wolność i prawo”, dodadzą siły i odwagi do wytrwania i ufnosci silnej w Boga, że udzieli ostatecznego zwycięstwa dobrej sprawie.

Głód w Rosji.

Pierwszorzedną kwestją wewnętrzną w Rosji jest dzisiaj głód, a wskutek niego rozruchy chłopów, które ogarnęły szerokie masy. Chłoptwo w istotnych guberniach rosyjskich, a więc w symbirskiej, samarskiej, penzeńskiej, wiatakiej, kałuzkiej i t. d. i t. d., rosbija dźwiżyć, napada miasteczka, łupi na wszystkie strony, wrzeszcząc: „chleba i pieniędzy!” Ładnych rezultatów doznał rząd rosyjski se swojej gospodarki i to w kraju, rzeczywicie bogatym od przyrody i uposażonym we wszystko. Ale w Rosji na gospodarowanie nie ma czasu: jedni kradną, drudzy mordują, a car ukryty za karabinami licho szersza płatnych żołdaków i za fortecznyimi murami swoich pałaców, s jedni bosradni, lęklivi i oglądający się na wszystkie strony, czy czasem nie wyciera z jakiej dziury roszochrany łeb nihilisty...

Niedawno jeszcze z moskiewską butą głosił dzienniki rosyjskie, że podwyższenie cła na zboże rosyjskie w Niemczech, ogłodzi Niemcy, które nie są w stanie wyżywić się bez pomocy zboża rosyjskiego — dziś te same pisma, a miedzy niemi Nowoje Wremia woła, aby zamknąć wszystkie porty rosyjskie i nie puścić ani jednego ziarna za granicę. Naturalnie, spiechlarem dla ogłodzonej Rosji, są ziemie polskie, dawna Rzeczpospolita, która mimo ucisku ekonomicznego, tępienia narodowego, wyjątkowych lotrowskich ustaw policyjnych — jest zawsze zasobna, zagospodarowana własnemi rekami, zapobiegliwa, bo musi pracować dla siebie i dla siołdziejów i rosbójników moskiewskich...

Wojownicze usposobienie publicystów rosyjskich i rzucające rekawicy całej Europie, odrzuć zdomaskowane zostało: siła Rosji nie leży w społeczeństwie, nie leży w niej samej — rząd rosyjski opiera się na wojskowym i policyjnym despotyzmie, a te mogą wprawdzie opóźnić bieg naturalny wypadków, ale nie zatrzymują ani gdotu, ani płynącej z niego rewolucji ludowej. Żadne państwo na kuli ziemskiej nie nagromadziło tyle materiału rewolucyjnego, ile go sama Rosja nagromadziła u siebie...

Myliby się jednak ten, kto by sądził, że klęska głodowa w Rosji i krwawe buntę chłopów, coraz bardziej ogarniające popólstwo odleglejszych gubernij rosyjskich, smusi rząd do wejścia na inną drogę. Dopóki będą u steru ci ludzie, którzy obecnie są — tego nie robią. — Zależenie, tępa szacitość, postępnie w tych „diabłach” są tak daleko, że gdy inaczej zrobić nie będą mogli, umyślnie wywołują szewnetrzną wojnę, aby obrócić ruch chiopski w inną stronę. Z tego też powodu powstało nagle w Rosji owo rozporządzenie carskie, organizujące apatcznie (popólstwie ruszenie), a w armji rosyjskiej formalnie kotkuje się... Tymczasem korespondencje i telegramy przynoszą rzeczywicie poważne i dla siepaczków carskich straszne wiadomości o wzmagających się rozruchach chłopów, którzy nie tylko łupią, rosbijają i sabijają, lecz szacynają się już wśród siebie organizować, wybierać dowódców, rady — jednym słowem, tworszą ruchomy rząd rewolucyjny.

Zięciowie domu „Kohn et Co”

Powieść współczesna
Wincentego hr. Łosia.
Tom II.
(Ciąg dalszy).

Kohn słuchał i poprawił się na fotelu, a żeby ukryć swoje pomieszanie, zawołał:
— Pierwszy raz słyszę cię młóśliwym, ale czemuś może ci służyć, skoro już wiem o co mniej więcej chodzi.
Ochłonawszy podczas tych kilku słów, dalej mówił już poważniejszą tonem:
— Interes w rodzinie dla ludzi, jak ja zajętych, są najważniejsze, bo zwykle zaczynają się od wstępu...
Tu Witold przerwał:
— O! jeśli o to chodzi, to i bez tegoż potrafię ojcu go przedstawić.
Zpasował, bo dostrzegł w fizjognomji teścia, że tenże już się domyśla, o csem on mówił zamierza i że chce go swoim sposobem traktować interesów tylko po finansowemu zdetonować.
Dalej też tak mówił:
— Zaczynam od rzeczy.
— Proszę! — bąknął przerażony bankier.
Witold poprawił się na fotelu i zaczął na nowo:
— Zaczynam więc od rzeczy. Interes jest delikatnej natury...
— Ależ umowa nasza... — podchwycił jak-

by z radością Kohn — nous sommes pour le moment deux hommes d'affaire.

Łęcki poczerwiował ze złości, że tak mu trudno przychodziło upomnieć się u teścia o swoje prawa i stanowczym głosem zaczął:

— Racz tak się ma: Powszechnie mówią, że ostatnimi czasy interesami ojca różne okoliczności zachwiały. Wobec tego, czuje się w obowiązku zwrócenia uwagi ojca na...

— Na co? — przerwał zacerwiejony Kohn.
— Na to, że Korosiński wybrał trzy razy tyle, jak Marja.

— Któż to powiedział? Czy i to także powszechnie mówią? — przerwał bankier z naciśnięciem ironicznym na każdym słowie.

Witold wyglądał, jakby już tracił moc zapamiętania nad sobą i zawołał:

— Tak jedno jak i drugie jest rzeczą powszechnie wiadomą i jako opiekun mojej żony, jako ojciec jej dzieci chcę wiedzieć, czy Marja ma być pokrzywdzoną.

— Pokrzywdzoną! — zawołał bankier, zrywając się i poprawiając — pokrzywdzoną! zapominasz się mój Witoldzie — dodał tonem ostrym.

— Nie! — podchwycił Łęcki — nie zapominał się, tylko mówię rzeczy tak, jak są. Bo przecież jasną jest rzeczą, że gdyby interes ojca niepomysłny wzięły obrót, Marja w dziale rodzinnym...

— Przypuszczam bardzo — zawołał bankier — nikt nie ma prawa mnie zmuszać do dźwiżyć. Czy chcesz nas już pogrzebać... habaha... Zasmiał się nerwowo i kończył tonem zmienionym:

— Podobało mi się, panie Łęcki, dać siedm-króć hrabiemu Korosińskiemu, a nie podoba mi się dać więcej...

Urwał, bo w tej chwili we drzwiach stanęła jego żona, pomieszana i rozdrażniona.

— Przypuszczam cię — zagadnął łagodnie — ale teraz nous parlons affaire avec Witold.

— Owszem, skończyliśmy — podchwycił, wstając Łęcki — więcej nie wiedzieć nie pragnę... i zmierzaj do drzwi, ale go zatrzymała pani Kohn.

— Został Witoldzie.

Obróciła się do męża i dodała:

— Wiem, o co chodzi. Ja żądałam od Witolda tego, co teraz uczynił.

— To jest czego? — przerwał Kohn.

— Zrównania majątkowego Marji z Leną — odparła spokojnie pani Kohn.

— Jak to? teraz? zaraz? natychmiast mam wypłacić kilka króć?.. mais c'est absurde ma chere... to szaleństwo! — smiał się nerwowo bankier i ciągnął — ja teraz, co znajduję się w chwilowych trudnościach, mam... ależ moja droga Elżbieta (ta deviens folle!

Pani Kohn usiadła na fotelu, jakby ze zmęczenia, a bankier chodził, gestykulował, piorunujące rzucając wejrzenia to na żonę, to na Witolda.

Wroszczać zaczęła znowu pani Kohn:
— Tu nie chodzi o wypłacenie tych sum Marji, ale o zabezpieczenie ich jej przynajmniej. Jeśli jednej mogła...

— Ależ to widzę — podchwycił przerywając żonę bankier — że to formalny, urzędzony na mnie spisek i ty w nim... Ja dziś nie zrobię nic, choć, nie mogę.

— A mogłaś Lenie?...
— Zmienio się, je mis dans ma position difficile, je...
— Zabpotekuj różnicę.
— Hipoteka u bankiera, to gotówka — fu-

knął bankier, a obracając się do Witolda, dodał — nie przypuszczam, abyś tak prędko znalazł się w potrzebie...

— Bynajmniej.

— Ależ trzeba być w ostrożności, aby wystąpić z podobnym żądaniem. Ja posag Marji wypłaciłam, wypłacić mi go co do grosza... Ja... Ojciec dał nawet więcej, niż... — wtracił Witold, a Kohn niepozwalając mu dalej mówić zawołał:

— Więc?

Tu znowu wzięła się pani Kohn.

— Ależ to ja pragnę, aby Marja nie ucierpiała na utracjuszwostwie Korosińskich.

— Utracjuszwostwie! — podchwycił Kohn — habaha... Karol jest un homme, qui sait vivre i nazajawą go utracjuszem. Cóżciś ehelei? aby tak może, jak Łęcki siedział na wsi, orał i siał... habaha! siał i orał, c'est bon pour lu autre, pas pour un homme de son espece. Ja kontent jestem z Karola. Chcecie może?

— Ależ nie, niechcemy — przerwał Łęcki, którego twarz okrywała się purpurą — nie!

— To ja sobie tego życzę — znowu wtraciła pani Kohn.

— A ja nic nie robię — zawołał bankier — dajem dwa króć siedmiesiąt, to aż nadto na życie w Zyblówce, une miserable vie de petit gentilhomme.

Łęcki się zaśmiał z rozdrażnienia, a Kohn wściekły wołał:

— Korosiński traci, ale przynajmniej wiesz, na co traci... Certainement... nie pokrzywdzę Marji, ale ja nie ujeram...
Mruczał jeszcze chwilę, biegnąc po pokoju, a gdy się nieco uspokoił, zaczęła spokojnie pani Kohn:
— Jeśli tak, to ja sobie życzę, aby cała ró-

żnica tego między tem, co podniósł Karol, a tem cośmy dali Marji, była zabezpieczona na moim majątku.

Bankier usłysawszy te słowa przystanął tuż nad żoną, załamał ręce i po chwili zawołał:

— To chcę cię mnie dobić!

Głuche milczenie było całą odpowiedzią, a Kohn ochłonawszy zagadnął żonę:

— Ale czyś się zastanowiła, że w tej chwili, taki chod tylko hipoteczny przewleć może zaniepokoić wierzytelności? Czyś się nie zastanowiła nad tem, że obcy słuszenie mogą mi odebrać swoje zaufanie, jeśli cię mój czuje potrzebę zabezpieczenia...

— Owszem! myślałam o tem — wtraciła sucho pani Kohn.

— I obstajęś przy swoim dziłkim planie? — Żadam, aby dziś notarialnie było to zrobionem.

Kohn zpaşował. Krew uderzyła mu gwałtownie do głowy. Wiedział on, jakie wręcenie zrobi w kołach finansowych przesłanie na Łęckich czterech króć stu tysięcy hipotekowanych dla jego żony. A znał jej upór prawic w takich rzeczach, gdy chodziło o rodzinną ucieżliwość. Czuł, że jej nie przekona i zdawało mu się, że mu grunt s pod nog jego własna wyrwana żona.

Bezprytomny biegłał po pokoju i jeszcze przystanął, aby zawołał:

— Ależ ja, ja sam mogę potrzebować hipotek twoich.

— I służę ci niemi — podchwycił, pani Kohn — o ile wystarczą po zapewnieniu mego czołę tego, co już dostać była powinna. Kohn zrobił ruch desperacki.

— Ten krok może mi się zachciać! — zawołał — obracasz się przeciw mnie...

(Ciąg dalszy następi.)

Z prowincji

Grybów 7. lipca. (Wystawa szkolna). Staraniem inspektora szkół ludowych...

Również pięknie są wyroby szkoły kołodziejstwa w Grybowie, subwencjonowanej przez Wydział krajowy...

W końcu zwracają na siebie uwagę systematycznie ułożone książki urzędowe, jakie każda szkoła musi posiadać...

W ogóle robi wystawa bardzo korzystne wrażenie i prawdziwe uznanie należy się panu Udzieli, inspektorowi...

Z krajowych zdrojowisk

Krynica 9. lipca

(Lotem kolei państwowej. — Rymanów. — Ukraina. — Przerwy na kolei. — Przemysłowy pobyt w Nowym Sączu. — Krynica).

Korzystając z krótkiego urlopu, wybieramy się pociągami kolei państwowej, odchodzącym z Lwowa o godzinie 8 m. 33 k naszym zdrojowiskom...

signum naszych różnych stosunków, wdrapują się konia na pagórek, z którego przedstawia się nam Rymanów...

Również pięknie są wyroby szkoły kołodziejstwa w Grybowie, subwencjonowanej przez Wydział krajowy...

W końcu zwracają na siebie uwagę systematycznie ułożone książki urzędowe, jakie każda szkoła musi posiadać...

W ogóle robi wystawa bardzo korzystne wrażenie i prawdziwe uznanie należy się panu Udzieli, inspektorowi...

a natomiast w sąsiednim przedziale odkrywamy jednego z najstarszych gości krynickich, pana Jerzego Stumera...

„Wiadomości, nadchodzące z Grybowa, Nowego Sącza i Jasła, jakoteż rzeczywistość, budząca mnie codziennie z rana: nieustający deszcz...

Wszystkie tedy uwagi, jakie kazaliśmy sobie wypisywać z dziedziny miod, muszą na razie pozostać w ukryciu...

Jeśli są we Lwowie jeszcze jakie ładne kobiety — przyszlście je tutaj. Jestem ja i mój przyjaciel. A jeśli są jacy panowie — wyspedujcie ich szybko...

Jeżeli są we Lwowie jeszcze jakie ładne kobiety — przyszlście je tutaj. Jestem ja i mój przyjaciel. A jeśli są jacy panowie — wyspedujcie ich szybko...

KRONIKA

Wiadomości osobiste. Dr. Estreicher, dyrektor biblioteki Jagiellońskiej, który od paru dni bawił w naszym mieście...

Nekrologia. Stanisław Maciejowski, żołnierz z r. 1831 i 1863, zmarł we Lwowie w 79 r. życia.

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

— Nie przeczę, nie przeczę panie Rejchstejn — rzekł Ludwik, nie pokazując jednak zbytni zadowolenia po sobie...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

trembowelskim, zmarł w 65 roku życia, a 38 kapłanstwa.

Kalendarz. Piątek (10.): Amalię P. Wachód słońca o godzinie 4. minut 16, zachód o godzinie 7. minut 52.

Z życia towarzyskiego. W sobotę d. 4. bm. o godz. 1. w południe odbył się w kościele parafialnym św. Mikołaja...

Mianowania. Rada szkolna krajowa zamianowała Edwarda Franciszka Pietraszewskiego, stałym nauczycielem młodszym...

Z armji. Lekarzami asystentami w rezerwie mianowani zostali: Maksymilian Stein we Lwowie, Jakób Deutschwart Ortyński w B. tal. batalionie strzelców...

(A. P.) Nizywkła uroczystość. W sobotę d. 11. bm. o godz. 9. rano, odbył się nabożeństwo żałobne za spóky duszy śp. Walentego Kowalówki...

Przeżyliśmy następujące pismo z prośbą o umieszczenie: „Przeżyliśmy sprawozdania dzienników o wyściece Sokołów polskich do Pragi...

W sobotę d. 27. czerwca br. podczas przyjęcia w ogrodzie „biestady mieszczanskiej“...

Dr. Podlipny zawiadomiony o zamierzonym wyjeździe z ogrodu, w tej chwili przyszedł do Sokołów, i wtedy zabrawszy głos w imieniu ziomków...

Polacy przyjęli wyjaśnienie to do wiadomości, a otrzymawszy zadośćuczynienie, pozostali w ogrodzie. W chwili potem przysłała do mnie delegacja Sokoła praskiego...

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

— Nie przeczę, nie przeczę panie Rejchstejn — rzekł Ludwik, nie pokazując jednak zbytni zadowolenia po sobie...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

Na drugi dzień, tj. d. 28. czerwca, podczas zabawy ogrodowej, muzyka na żądanie Czechów, by grała pieśni narodowe...

Nieprawdźm jest twierdzenie, iż Francuzi byli przedmiotem większych owacy anieli Polacy i owszem, wszędzie Polakom oddawano pierwszeństwo...

Nieprawdźm jest twierdzenie, jakoby ja i p. dr. Styczeń z Pragi wyjechali „obrażeni“ przed uroczystością...

Uroczyste nabożeństwo, na pamiętkę połączenia Litwy z Polską, odprawiono onegdaj rano w kościele księży Pijarów w Krakowie...

Stożenie lekarzy weterynaryjnych otrzymali d. 27. z. m. w c. k. szkole weterynaryjnej we Lwowie, pp. Michał Małeki z Tarnowa...

Wypadek na kolei. W pociągu blyskawiczym kolei warszawsko-petersburskiej, dążącym w stronę Wilna, na stacji Sokołki, w wagonie klasy I., znaleźony został martwym Michał hr. Platet...

Zaślubiny ks. Marji Bonaparte. Z Rzymu donoszą, że ks. Karol Bonaparte zgadza się na związek swej córki z porucznikiem włoskim...

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

— Nie przeczę, nie przeczę panie Rejchstejn — rzekł Ludwik, nie pokazując jednak zbytni zadowolenia po sobie...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

Na warszawskim bruku

S. Graybner.

— A bron Boże — rzekł bankier już nieco sywyj. — Odpowiedziałność, to nieładne słowo...

— Nie mała radość sprawia mi ta wiadomość panie Rejchstejn — rzekł hrabia powstrzymując się od uśmiechu...

— Przeproszam, ale ja się mogę domyślić, co pan hrabia chce pragnąć. Ja z góry mówię...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

— Nie, trzeba żeby była gotówka. Gotówka, to tak jak bielizna. kto ma mało, to zawsze pierze i lata i zawsze w brudnej idzie...

— Bardzo panu dziękuję raz jeszcze — rzekł Ludwik powstając, z zamiarem zakończenia wizyty...

